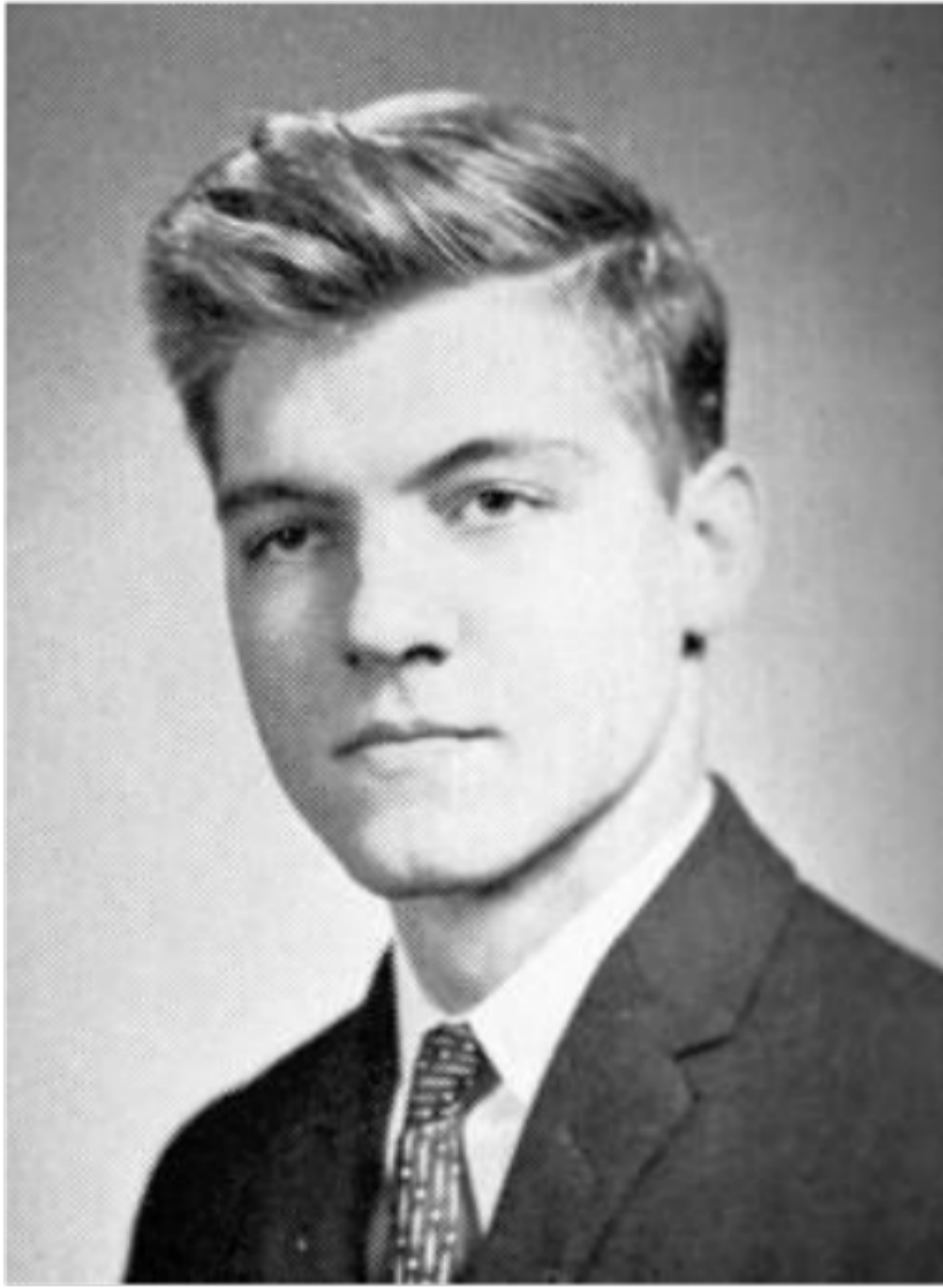

Παραθέτω ένα απόσπασμα από το βιβλίο του Ted Kaczynski «Το Μανιφέστο του Unabomber» που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Άγνωστο», το Μάιο του 2006.

Σελίδα 83

Ο ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΟΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

114. Όπως εξηγήσαμε στις παραγράφους 65-67 και 70-73, ο σύγχρονος άνθρωπος είναι παγιδευμένος από ένα δίκτυο κανόνων και κανονισμών και η τύχη του εξαρτάται από τις πράξεις ανθρώπων μακριά από τον ίδιο και των οποίων τις αποφάσεις δεν μπορεί να επηρεάσει. Αυτό δεν είναι τυχαίο ή αποτέλεσμα της αυθαιρεσίας αλαζονικών γραφειοκρατών. Είναι απαραίτητο και αναπόφευκτο σε οποιαδήποτε τεχνολογικά προοδευμένη κοινωνία. Το σύστημα ΠΡΕΠΕΙ να ελέγχει την ανθρώπινη συμπεριφορά στενά για να μπορέσει να λειτουργήσει. Στην εργασία τους, οι άνθρωποι πρέπει να κάνουν αυτό που τους λένε, αλλιώς η παραγωγή θα περιπέσει σε χάος. Οι γραφειοκρατίες ΠΡΕΠΕΙ να λειτουργούν σύμφωνα με άκαμπτους κανόνες. Αν επιτρεπόταν κάποια αξιόλογη προσωπική κατεύθυνση στους γραφειοκράτες του κατώτερου επιπέδου, αυτό θα διατάρασσε το σύστημα και θα προκαλούσε κατηγορίες αδικίας εξαιτίας των διαφορών στον τρόπο που οι γραφειοκράτες χρησιμοποιούν την κρίση τους ατομικά. Είναι αλήθεια πως μερικοί περιορισμοί στην ελευθερία μας θα μπορούσαν να εξαλειφτούν, αλλά ΣΕ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ο έλεγχος της ζωής μας από μεγάλους οργανισμούς είναι απαραίτητος για την λειτουργία της βιομηχανικής-τεχνολογικής κοινωνίας. Το αποτέλεσμα είναι η αίσθηση αδυναμίας που νοιώ-

θει ο μέσος άνθρωπος . Ωστόσο είναι πιθανόν στο μέλλον οι τυπικοί

Σελίδα 84

έλεγχοι να τείνουν όλο και περισσότερο να αντικαθίστανται από ψυχολογικά εργαλεία που θα μας κάνουν να θέλουμε να κάνουμε αυτό που απαιτεί το σύστημα. (Προπαγάνδα [14], εκπαιδευτικές τεχνικές, προγράμματα «νοητικής υγείας», κλπ).

115. Το σύστημα ΠΡΕΠΕΙ να εξαναγκάσει τους ανθρώπους να συμπεριφέρονται με τρόπους που είναι όλο και πιο απομακρυσμένοι από το φυσικό πρότυπο της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Για παράδειγμα, το σύστημα χρειάζεται επισημόνες, μαθηματικούς και μηχανικούς. Δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς αυτούς. Έτσι ασκείται μεγάλη πίεση στα παιδιά να διαπρέψουν σε αυτά τα πεδία Δεν είναι φυσικό για έναν έφηβο να περνάει το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου του καθημένο σε ένα γραφείο και απορροφημένος από την μελέτη. Ένας κανονικός έφηβος θέλει να περνά τον χρόνο τον σε ενεργή επαφή με τον πραγματικό κόσμο. Τα πράγματα που εκπαιδεύονται να κάνουν τα παιδιά των πρωτόγονων είναι εναρμονισμένα με τις φυσικές ανθρώπινες παρορμήσεις. Για παράδειγμα, τα αγόρια των Ινδιάνων της Αμερικής εκπαιδεύονταν σε ενεργές εξωτερικές δραστηριότητες — ακριβώς αυτά που αγαπούν να κάνουν τα αγόρια. Στη δική μας κοινωνία όμως τα παιδιά ωθούνται να μελετούν τεχνικά θέματα, πράγμα που τα περισσότερα το κάνουν απρόθυμα.

116. Εξαιτίας της συνεχούς πίεσης που ασκεί το σύστημα για να τροποποιήσει την ανθρώπινη συμπεριφορά, υπάρχει μια σταδιακή αύξηση στον αριθμό των ανθρώπων που δεν μπορούν ή δεν προσαρμόζονται στις απαιτήσεις της κοινωνίας, όπως οι «βδέλλες» των προγραμμάτων της κοινωνικής πρόνοιας, τα μέλη συμμοριών νεαρών ατόμων, τα εξεζητημένα άτομα, οι αντικυβερνητικοί επαναστάτες, οι ριζοσπαστικοί περιβαλλοντολόγοι, οι σαμποτέρ, τα άτομα που διακόπτουν πρόωρα τη σχολική τους εκπαίδευση και οι αντιρρησίες διαφόρων ειδών.

117. Σε όλες τις τεχνολογικά προοδευμένες κοινωνίες η τύχη του ατόμου ΠΡΕΠΕΙ να εξαρτάται από αποφάσεις που δεν μπορεί να επηρεάσει, σε μεγάλο βαθμό, προσωπικά. Μια τεχνολογική κοινωνία δεν μπορεί να διασπαστεί σε μικρές, αυτόνομες κοινότητες, επειδή η παραγωγή εξαρτάται από την συνεργασία ενός μεγάλου αριθμού ανθρώπων και μηχανημάτων. Μια τέτοια κοινωνία ΠΡΕΠΕΙ να είναι ιδιαίτερα οργα-

Σελίδα 85

νωμένη και ΠΡΕΠΕΙ να παίρνονται αποφάσεις που επηρεάζουν μεγάλους αριθμούς ανθρώπων. Όταν μια απόφαση επηρεάζει, ας πούμε, ένα εκατομμύριο ανθρώπους, τότε κάθε ένας από αυτούς, κατά μέσο όρο, μοιράζεται μόνο κατά ένα εκατομμυριοστό τη διαδικασία της λήψης της απόφασης. Αυτό που συνήθως συμβαίνει στην πράξη είναι πως οι αποφάσεις παίρνονται από κρατικούς αξιωματούχους ή από στελέχη επιχειρήσεων ή από τεχνικούς ειδικούς, αλλά ακόμη και όταν το κοινό

ψηφίζει για μια απόφαση ο αριθμός των ψηφοφόρων είναι πολύ μεγάλος για να είναι η ψήφος οποιουδήποτε ατόμου σημαντική [17]. Έτσι τα περισσότερα άτομα δεν είναι ικανά να επηρεάσουν σημαντικά τις μείζονες αποφάσεις που επηρεάζουν τις ζωές τους. Δεν υπάρχει κάποιος πιθανός τρόπος να το διορθώσουμε αυτό σε μια τεχνολογικά προοδευμένη κοινωνία. Το σύστημα προσπαθεί να «λύσει» αυτό το πρόβλημα χρησιμοποιώντας προπαγάνδα για να κάνει τους ανθρώπους να ΘΕΛΟΥΝ τις αποφάσεις που παίρνονται για αυτούς, αλλά ακόμη και αν αυτή η «λύση» κατάφερνε να κάνει τους ανθρώπους να νοιώθουν καλύτερα, θα ήταν ταπεινωτική.

118. Οι συντηρητικοί και μερικοί άλλοι τάσσονται υπέρ της «τοπικής αυτονομίας». Οι τοπικές κοινότητες κάποτε είχαν αυτονομία, αλλά αυτού του είδους η αυτονομία γίνεται όλο και λιγότερο δυνατή επειδή οι τοπικές κοινότητες εμπλέκονται και εξαρτώνται όλο και περισσότερο από συστήματα μεγάλης κλίμακας, όπως οι επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, τα δίκτυα υπολογιστών, τα συστήματα οδικών αρτηριών, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, το σύγχρονο σύστημα υγείας. Επίσης η τεχνολογία που χρησιμοποιείται σε μια τοποθεσία συχνά επηρεάζει ανθρώπους σε άλλες πολύ μακρινές τοποθεσίες και αυτό λειτουργεί κατά της αυτονομίας. Έτσι τα παρασιτοκτόνα ή τα χημικά που χρησιμοποιούνται κοντά σε ένα ποτάμι μπορεί να μολύνουν την παροχή νερού εκατοντάδες μίλια πιο κάτω, και το φαινόμενο τον θερμοκηπίου επηρεάζει ολόκληρο τον κόσμο.

119. Το σύστημα δεν ικανοποιεί και δεν μπορεί να υπάρχει για να ικανοποιεί τις ανθρώπινες ανάγκες. Αντίθετα, η ανθρώπινη συμπεριφορά είναι εκείνη που πρέπει να τροποποιηθεί για να ταιριάζει με τις ανάγκες του συστήματος. Αυτό δεν έχει καμία σχέση με την πολιτική ή την κοινωνική ιδεολογία που μπορεί να προσποιείται πως καθοδηγεί στο τε-

Σελίδα 86

χνολογικό σύστημα. Φταίει η τεχνολογία, επειδή το σύστημα καθοδηγείται όχι από ιδεολογία, αλλά από τεχνική αναγκαιότητα [18]. Φυσικά το σύστημα όντως ικανοποιεί πολλές ανθρώπινες ανάγκες, αλλά σε γενικές γραμμές το κάνει μόνο μέχρι του σημείου που είναι προς όφελός του. Ύψιστες είναι οι ανάγκες του συστήματος, όχι αυτές του ανθρώπου. Για παράδειγμα, το σύστημα παρέχει στους ανθρώπους τροφή, επειδή το σύστημα δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει αν όλοι λιμοκτονούσαν. Φροντίζει τις ψυχολογικές ανάγκες των ανθρώπων όταν μπορεί να το κάνει ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΤΕΙ, επειδή δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει αν πάρα πολλοί άνθρωποι πάθαιναν κατάθλιψη ή επαναστατούσαν. Αλλά το σύστημα, για καλούς, αξιόπιστους, πρακτικούς λόγους, πρέπει να ασκεί διαρκή πίεση στους ανθρώπους με σκοπό να προσαρμόσει την συμπεριφορά τους στις ανάγκες του συστήματος. Μαζεύονται πολλά απόβλητα; Η κυβέρνηση, τα Media, το εκπαιδευτικό σύστημα, οι περιβαλλοντολόγοι, όλοι μας κατακλύζουν με προπαγάνδα για την ανακύκλωση. Χρειάζεται περισσότερο τεχνικό προσωπικό; Τα παιδιά προτρέπονται να μελετήσουν θετικές επιστήμες. Κανείς δεν σταματά να ρωτήσει αν είναι απάνθρωπο να εξαναγκάζονται οι έφηβοι να καταναλώνουν το μεγαλύτερο μέρος του χρό-

νου τους μελετώντας θέματα που οι περισσότεροι μισούν. Όταν εξειδικευμένοι εργάτες απολύονται από μια δουλειά εξαιτίας τεχνολογικών προόδων και πρέπει να «επαναεκπαιδευθούν», κανείς δεν ρωτά αν είναι ταπεινωτικό να τους συμπεριφέρονται έτσι. Απλά θεωρείται δεδομένο πως όλοι πρέπει να υποκλιθούν στην τεχνική αναγκαιότητα και για καλό λόγο: Αν οι ανθρώπινες ανάγκες τοποθετούνταν μπροστά από την τεχνολογική αναγκαιότητα θα υπήρχαν οικονομικά προβλήματα, ανεργία, ελλείψεις ή και χειρότερα. Η έννοια της «διανοητικής υγείας» στην κοινωνία μας καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από το πόσο ένα άτομο συμπεριφέρεται σύμφωνα με τις ανάγκες του συστήματος και με το αν το κάνει χωρίς να δείχνει σημάδια στρες.

120. Οι προσπάθειες για να δημιουργηθεί μία αίσθηση σκοπού και αυτονομίας μέσα στο σύστημα ακούγονται αστείες. Για παράδειγμα, μια εταιρεία, αντί να βάζει κάθε έναν από τους υπαλλήλους της να συσυναρμολογεί μόνο ένα τμήμα ενός καταλόγου, βάζει τον κάθε ένα να συναρμολογεί έναν ολόκληρο κατάλογο, και αυτό υποτίθεται πως τους δίνει την αίσθηση του σκοπού και της επίτευξης. Μερικές εται-

Σελίδα 87

ρείες έχουν προσπαθήσει να δώσουν στους υπαλλήλους τους περισσότερη αυτονομία στη δουλειά τους, αλλά για πρακτικούς λόγους αυτό συνήθως μπορεί να γίνει μόνο μέχρι ενός περιορισμένου ορίου, και όπως και να είναι στους υπαλλήλους ποτέ δεν δίνεται αυτονομία όσον αφορά τους έσχατους στόχους - οι «αυτόνομες» προσπάθειές τους δεν μπορούν ποτέ να κατευθυνθούν προς στόχους που επιλέγουν προσωπικά, αλλά μόνο προς τους στόχους του εργοδότη τους, όπως η επιβίωση και η ανάπτυξη της εταιρείας. Οποιαδήποτε εταιρεία θα χρεοκοπούσε αν άφηνε τους υπαλλήλους της να λειτουργήσουν διαφορετικά. Παρόμοια, σε οποιαδήποτε επιχείρηση μέσα στο σοσιαλιστικό σύστημα, οι εργάτες πρέπει να κατευθύνουν τις προσπάθειές τους προς τους στόχους της επιχείρησης, αλλιώς η επιχείρηση δεν θα υπηρετεί τον σκοπό της ως μέρος του συστήματος. Και πάλι, για τελείως τεχνικούς λόγους δεν είναι δυνατόν για τα περισσότερα άτομα ή για τις μικρές ομάδες να έχουν πολύ αυτονομία σε μια βιομηχανική κοινωνία. Ακόμη και οι ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων έχουν μόνο περιορισμένη αυτονομία. Εκτός από την αναγκαιότητα του κυβερνητικού ελέγχου, περιορίζονται από το ότι πρέπει να ταιριάζουν με το οικονομικό σύστημα και να συμμορφωθούν με τους όρους του. Για παράδειγμα, όταν κάποιος αναπτύσσει μια νέα τεχνολογία, ο μικροεπιχειρηματίας πρέπει να χρησιμοποιήσει αυτή την τεχνολογία άσχετα με το αν το θέλει ή όχι, για να παραμείνει ανταγωνιστικός.

Σελίδα 88

ΤΑ «ΚΑΚΑ» ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ «ΚΑΛΑ»

121. Ένας επιπλέον λόγος εξαιτίας του οποίου η βιομηχανική κοινωνία δεν μπορεί να μεταρρυθμιστεί υπέρ της ελευθερίας είναι το ότι η σύγ-

χρονη τεχνολογία είναι ένα ενοποιημένο σύστημα στο οποίο όλα τα μέρη αλληλεξαρτώνται. Δεν μπορείς να απαλλαγείς από τα «κακά» μέρη της τεχνολογίας και να διατηρήσεις μόνο τα «καλά» μέρη. Ας πάρουμε την σύγχρονη ιατρική, για παράδειγμα. Η πρόοδος στην ιατρική επιστήμη εξαρτάται από την πρόοδο στη χημεία, στη φυσική, στη βιολογία, στην επιστήμη των υπολογιστών και σε άλλους τομείς. Οι προηγμένες ιατρικές αγωγές απαιτούν ακριβό εξοπλισμό υψηλής τεχνολογίας που μπορεί να διατεθεί μόνο από μια τεχνολογικά προοδευμένη και οικονομικά πλούσια κοινωνία. Είναι σαφές πως δεν μπορούμε να έχουμε μεγάλη πρόοδο στην ιατρική χωρίς ολόκληρο το τεχνολογικό σύστημα και όλα όσα το συνοδεύουν.

122. Ακόμη και αν η ιατρική πρόοδος μπορούσε να διατηρηθεί χωρίς το υπόλοιπο τεχνολογικό σύστημα, θα προκαλούσε από μόνη της ορισμένα κακά. Ας υποθέσουμε για παράδειγμα πως ανακαλύπτεται μια θεραπεία για τον διαβήτη. Οι άνθρωποι με γενετική τάση για διαβήτη θα μπορούν τότε να επιζούν και να αναπαράγουν όπως οποιοσδήποτε άλλος. Η φυσική επιλογή κατά των γονιδίων του διαβήτη θα σταματήσει

Σελίδα 89

και τα γονίδια του είδους θα εξαπλωθούν στον πληθυσμό. (Αυτό μπορεί να συμβαίνει μέχρι σε ένα βαθμό ήδη, εφόσον ο διαβήτης, ενώ δεν μπορεί να θεραπευτεί, μπορεί να ελεγχθεί μέσω της χρήσης ινσουλίνης). Το ίδιο πράγμα θα συμβεί και με την ευπάθεια σε άλλες ασθένειες η οποία θα επηρεαστεί από την γενετική υποβάθμιση του πληθυσμού. Η μόνη λύση θα είναι κάποιο είδος προγράμματος ευγονικής ή εκτεταμένη γενετική μηχανική των ανθρώπινων όντων, ώστε ο άνθρωπος στο μέλλον να μην είναι πια δημιουργία της Φύσης ή της τύχης ή του Θεού (ανάλογα με τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές γνώμες), αλλά ένα κατασκευασμένο προϊόν.

123. Αν νομίζετε πως η μεγάλη κυβέρνηση επεμβαίνει στην ζωή σας πάρα πολύ ΤΩΡΑ, περιμένετε μέχρι η κυβέρνηση να αρχίσει να ελέγχει τη γενετική δομή των παιδιών σας. Ένας τέτοιος έλεγχος αναπόφευκτα θα ακολουθήσει μετά την εισαγωγή της γενετικής μηχανικής των ανθρώπινων όντων, επειδή οι συνέπειες της ανεξέλεγκτης γενετικής μηχανικής θα ήταν καταστροφικές. [19]

124. Η συνήθης ανταπόκριση σε αυτά τα θέματα είναι να μιλάμε για την «ιατρική δεοντολογία». Όμως ένας κώδικας δεοντολογίας δεν θα χρησίμευε για να προστατέψει την ελευθερία σε σχέση με την ιατρική πρόοδο, αντίθετα θα έκανε τα πράγματα χειρότερα. Ένας κώδικας δεοντολογίας με εφαρμογή στη γενετική μηχανική, στην ουσία, θα ήταν ένα μέσο ελέγχου της γενετικής δομής των ανθρώπινων όντων. Κάποιος (ίσως η ανώτερη μεσαία τάξη, κυρίως) θα αποφάσιζε ποιες εφαρμογές της γενετικής μηχανικής θα ήταν «δεοντολογικές» και ποιες δεν θα ήταν κι έτσι στην ουσία θα επέβαλλε τις δικές του αξίες στη γενετική δομή του πληθυσμού γενικότερα. Ακόμη και αν επιλεγόταν ένας κώδικας δεοντολογίας σύμφωνα με μία τελείως δημοκρατική βάση, η πλειοψηφία θα επέβαλλε τις δικές της τις αξίες στις μειονότητες που μπορεί να είχαν μια διαφορετική ιδέα του τι σημαίνει «δεοντολογική» χρήση της γε-

νετικής μηχανικής. Ο μόνος κώδικας δεοντολογίας που πραγματικά θα προστάτευε την ελευθερία θα ήταν ένας που θα απαγόρευε ΚΑΘΕ επέμβαση στη γενετική δομή του ανθρώπου, και μπορείτε να είστε σίγουροι πως κανένας τέτοιος κώδικας δεν θα εφαρμοστεί σε μια τεχνολογική κοινωνία. Κανένας κώδικας που θα υποβίβαζε τη γενετική μηχανική σε έναν ασήμαντο ρόλο δεν θα διαρκούσε για πολύ, επειδή ο

Σελίδα 90

πειρασμός που παρουσιάζει η τεράστια δύναμη της βιοτεχνολογίας θα ήταν ακαταμάχητος, ειδικά εφόσον για την πλειοψηφία των ανθρώπων πολλές από τις εφαρμογές της θα φαίνονται σαφώς και αμετάκλητα καλές (η εξάλειψη σωματικών και διανοητικών ασθενειών, η εξασφάλιση των ικανοτήτων που χρειάζονται οι άνθρωποι για να διαβιώσουν στον σύγχρονο κόσμο). Αναπόφευκτα, η γενετική μηχανική θα χρησιμοποιείται εκτεταμένα, αλλά μόνο με τρόπους συνεπείς προς τις ανάγκες του βιομηχανικού - τεχνολογικού συστήματος. [20]__